

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*

(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерство на околната среда и водите

Нормативен акт: Проект на ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове

За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.07.2020 – 31.12.2020 г.

Дата: 20.09.2020 г.

Контакт за въпроси: А. Пейчев

Телефон: 02/940 6580

1. Дефиниране на проблема:

- *Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна*

С приетия на 02.12.2015 г. План за действие на ЕС за кръговата икономика са поставени рамките на европейската политика за преход към икономика, доближаваща се в по-голяма степен до кръгова икономика, при която стойността на стоките, материалите и ресурсите се запазва възможно най-дълго в икономиката, а генерирането на отпадъци е сведено до минимум. Основната цел е изграждане на устойчива, нисковъглеродна и конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите на ниво ЕС.

Установени са основните препятствия пред прехода към кръгова икономика на ниво ЕС, основна част от които са свързани с управлението на отпадъците. Управлението на отпадъците заема централно място в кръговата икономика: то определя прилагането на практика на йерархията на ЕС за отпадъците.

С цел да се постигнат унифицирани общи резултати и действия от всички държави-членки (ДЧ), с общ законодателен пакет „Кръгова икономика“, са направени законодателни промени в *Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕС, Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци, Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки, Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства, Директива 2006/66/ЕО относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване.*

1. В допълнение към вече дефинираните проблеми в управлението на отпадъци, адресирани с промените в *Директива 2008/98/ЕО*, транспонирани със *Закона за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците* (ЗИД на ЗУО), са определени редица основни проблеми по отношение на отпадъците от опаковки като конкретен поток, които имат съществено значение за прехода към кръгова икономика. Те се адресирани с промените в *Директива 94/62/ЕО*:

- Недостатъчно високо ниво на рециклиране на отпадъците от опаковки в рамките на ЕС спрямо пуснатите на пазара количества. Директивно определените цели са въведени през 1994 г. и към настоящия момент са твърде ниски и се изпълняват без усилие от ДЧ;

- Необходимо е подобряване на събирането и сортирането на отпадъците от опаковки за увеличаване на висококачественото рециклиране и да се избегне блокирането на рециклируеми материали на по-ниските нива на йерархията на отпадъците;

- Голяма част от отпадъците от опаковки в рамките на ЕС се оползотворяват енергийно поради по-ниското им качество като рециклируема суровина, което може да

има вредни последици за околната среда, но е преди всичко свързано със значителни загуби на ресурси.

- Не са достатъчно застъпени на пазара опаковките за многократна употреба като мярка за предотвратяване образуването на отпадъци. Една от установените причини е липсата на стимули за производителите към използването на многократни опаковки или такива, които са проектирани и произведени да бъдат по-лесни за рециклиране;

- Налице се големи загуби на алуминий като рециклируем материал, вложен в опаковки и опаковъчни материали, тъй като досегашната цел по рециклиране е обща за метални опаковки и се изпълнява предимно с отпадъци от опаковки от черни метали;

- Въпреки че схеми на разширена отговорност на производителите (РОП) по отношение на опаковките вече съществуват в повечето държави членки, съществуват големи различия в начина, по който те са организирани, тяхната ефективност и в обхвата на отговорността на производителите;

- Липсва пълна сравнимост на данните за постигнатите резултати между отделните държави членки, поради различия в измерването и изчисляването на рециклираните количества отпадъци от опаковки;

2. По отношение на *Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства*, *Директива 2006/66/ЕО относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори* и *Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване*, които се изменят заедно чрез *Директива 2018/849/ЕС*, са установени следните проблемни аспекти:

- Несинхронизиран до момента срок за докладване на данните за събраните и рециклираните количества батерии спрямо сроковете в другите директиви;

- Липса на законово основание за взаимно признаване между ДЧ на издаваните удостоверителни документи за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС);

- Липса на синхронизиране с изискванията за прилагане на различни икономически инструменти, въведени с изменената Рамкова директива 2008/98/ЕО относно отпадъците.

3. По отношение на *Директива 2018/851/ЕС*, с която е изменена *Рамковата директива 2008/98/ЕО относно отпадъците*, тъй като няколко разпоредби не са транспонирани в ЗИД на ЗУО. Те следва да бъдат разписани в съответните приложими наредби. Това са изисквания на чл. 8а от изменената Рамковата директива – гарантиране на механизъм за диференцирано определяне на вноските, които заплащат производителите и вносителите към схемите за РОП, специфично определени за отделните потоци отпадъци, за които се прилага РОП.

4. Установено е, че към настоящия момент не се прилага *Анексът към Споразумението между Република България и Върховното Главно Командване на Обединените Въръжени Сили в Европа и Щаба на Върховния съюзен главнокомандващ по трансформацията за допълнение към Парижкия протокол* по отношение на дължимите продуктови такси за лични МПС, въведени с *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*.

Съгласно чл. 17, § 5, буква „б“ от Споразумението и т. 1, буква „а“, ал. 2 от Анекса към Споразумението, членовете на Съюзното командване и техните зависими лица за периода на изпълнение на длъжността имат право на внос и закупуване на лични МПС, като са освободени от данъци, както са дефинирани в чл. 17, § 1 от Споразумението.

Параграф единствен от Заключителните разпоредби на *Закона за ратифициране на Споразумението* (обн., ДВ бр. 60 от 25 юли 2017 г.) възлага на компетентните органи да приемат или да предложат приемането на съответните нормативни актове, с които да се обезпечи изпълнението на клаузите на Споразумението.

Чрез разширително тълкуване на чл. 17, § 5, буква „б“ от Споразумението и т. 1, буква „а“, ал. 2 от Анекса към Споразумението не следва да се постига като резултат дерогирането на действащи разпоредби на Наредбата, особено като се има предвид съществената разлика между данък и такса, както и обстоятелството, че в конкретния случай продуктите таксите не се визират изрично в цитираните клаузи от Споразумението. Това налага конкретни промени в *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*, за да се приложи в пълнота посоченото споразумение.

Във връзка с идентифицираните проблеми в измененото европейско законодателство са въведени следните основни промени, които следва да бъдат изпълнявани от всички ДЧ:

- Премахва се целта по оползотворяване и досегашната цел от минимум 55% рециклиране от теглото на всички отпадъци от опаковки се увеличава на 65% през 2025 г. и на 70% през 2030 г.;
- Разделя се целта за рециклиране на метални опаковки на цел за опаковки от черни метали и опаковки от алуминий;
- Целите по отделните материали опаковки се увеличават през 2025 г. и през 2030 г., както следва:

	към 2020 г.	2025 г.	2030 г.
Пластмаса	22,5 %	50 %	55 %
Дървесина	15 %	25 %	30 %
Черни метали	50 %	70 %	80 %
Алуминий		50 %	60 %
Стъкло	60 %	70 %	75 %
Хартия и картон	60 %	75 %	85 %

- С цел съпоставимост на резултатите между ДЧ са въведени подробни точни правила за определяне на точката на измерване на извършването на процеса на рециклиране и определяне на точката на изчисление на постиганата цел по рециклиране;

- В Директива 94/62/ЕО се въвеждат нови и актуализирани определения, в допълнение към въведените в изменението на Директива 2008/98/ЕС, които са свързани с обхвата на отпадъците от опаковки, опаковки за многократно използване и дефиниции, свързани с правилата за измерване и изчисляване постигането на целите по рециклиране;

- Поради различната ефективност и резултатност в отделните държави членки в работата на въведените до момента схеми за разширена отговорност на производителя за отпадъци от опаковки, батерии, МПС и електрическо и електронно оборудване са определени изисквания за прилагане на икономически инструменти като посочените в приложение IVa на Директива 2008/98/ЕС, както и изискване за въвеждане на системи за отчитане и ефективен контрол на дейността на схемите за РОП;

- Въведени са изисквания за предприемане на мерки за насърчаване на разработването, производството и използването на опаковки за многократно употреба и такива, които са по-лесни за рециклиране, както и за по-голям акцент върху мерките за информиране на потребителите и за насърчаване да допринасят по-активно за подобряване на ресурсната ефективност, вкл. чрез многократно употреба.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.)

Посочените по-горе изменения не могат да бъдат избегнати и установените проблеми не могат да бъдат отстранени в рамките на съществуващото законодателство.

Приемането на изменения в няколко нормативни акта се налага от задължението за транспониране на измененото европейско законодателство. Самите промени в европейско законодателство въвеждат конкретни законови изисквания (цели, правила и тн.), които не могат да бъдат въведени по друг начин освен чрез изрични нормативни текстове в съответните актове от българското законодателство.

В Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки са транспонирани досегашните разпоредби на Директива 94/62/ЕИО. По тази причина следва да бъдат актуализирани и транспонирани новите текстове. В допълнение, изменението на ЗУО предвижда определени текстове, произтичащи от транспонирането на чл. 8а на Директива 2008/98/ЕС, да бъдат доразвити в отделните наредби, с които се прилага разширена отговорност на производителя. Съответно по отношение на тези изисквания не е налице друга възможност за привеждане в съответствие с изменената Директива 2008/98/ЕС, освен нормативна промяна в наредбите по чл. 13 от ЗУО.

Приемането на промяна в Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса е наложителна с цел спазване на приетото Споразумение между Република България и Върховното Главно Командване на Обединените Въръжени Сили в Европа и Щаба на Върховния съюзен главнокомандващ по трансформацията за допълнение към Парижкия протокол. Споразумението не може да се прилага чрез разширено тълкуване, като *Законът за ратифициране на Споразумението* възлага на компетентните органи да приемат или да предложат приемането на съответните нормативни актове, с които да се обезпечи изпълнението на неговите клаузи.

1.3. Посочете дали са изготвени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт.

1. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна по конкретен и измерим начин и график за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целта на проекта на ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове в областта на отпадъците е да бъдат изцяло транспонирани в българското законодателство Директива 2018/849/ЕС, Директива 2018/851/ЕС и Директива 2018/852/ЕС, както и да се постигне съответствие с клаузите на Споразумение между Република България и Върховното Главно Командване на Обединените Въръжени Сили в Европа и Щаба на Върховния съюзен главнокомандващ по трансформацията за допълнение към Парижкия протокол по отношение на продуктовете такси, въведени с Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса.

2. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Лицата, които се явяват засегнати и заинтересовани страни са:

- Общините в България (265 бр.), които сключват договори с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки. Поради заложените по-високи цели по рециклиране организациите следва да разширяват системите за разделно събиране с цел повишаване на количеството и качеството на отпадъците от опаковките за рециклиране. Общините ще получат по-висококачествена услуга за своите граждани и по-голям принос към изпълнението на общите цели за битови отпадъци, за които те са пряко отговорни. Общините от своя страна ще трябва да положат допълнителни усилия по отношение на участието им в информационни кампании, упражняване на вменените контролни функции по ЗУО, както и да въведат икономически стимул за гражданите посредством такса „битови отпадъци“, изчислявана на база количество от 01.01.2022 г., съгласно разпоредбата на чл. 62 от ЗМДТ. Това пряко ще стимулира разделното събиране на рециклируеми отпадъци в т.ч. отпадъци от опаковки.

- Лица, които извършват дейности с отпадъци – събиране, предварително третиране и рециклиране по отношение на осигуряване на суровина за рециклиране и отчитане на количествата рециклирани отпадъци от опаковки. Съгласно *Публичния регистър на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности с отпадъци* лицата, които имат издадени разрешителни документи за предварително третиране на отпадъци от опаковки са над 800 бр. Тези лица ще бъдат засегнати, доколкото променените цели предвиждат единствено рециклиране, което ще изисква по-голямо количество, но и по-високо качество на сортираните предварително третирани отпадъци предавани за рециклиране. С оглед на въведените промени в директивата по отношение на правилата за измерване и изчисляване на рециклираните количества, българските дружества не са засегнати в същата степен като в други ДЧ, тъй като и към момента в България рециклираните отпадъци се отчитат единствено от крайните рециклатори за действително преработените количества.

- Организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци – колективни организации по смисъла на директивата, чрез които се въвежда разширена отговорност на производителя. Въведените допълнителни изисквания по отношение на разходите и модулирането на вноските, произтичащи от минимални изисквания към схемите на разширена отговорност на производителя съгласно чл. 8а от Директива 2008/98/ЕС ще изискват частични промени в администрирането и финансирането. Специално по отношение на отпадъците от опаковки организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки ще трябва да вложат допълнителни средства за постепенно разширяване обхвата на системите за разделно събиране с цел увеличаване на събраните и рециклирани количества за поетапното постигане на целите за 2025 г. и 2030 г. Към настоящия момент броят на засегнатите организации по оползотворяване е 33, от тях – 5 бр. за отпадъци от опаковки.

- Лица, които пускат на пазара опаковани стоки. По отношение на РОП, доколкото се въвеждат директивни изисквания към формирането на вноските в организациите по оползотворяване, в т.ч. за модулиране съобразно възможностите на продуктите да бъдат повторно използвани и по-лесно рециклирани, това може да доведе до намаляване или

увеличаване на разходите на производители и вносители; Това са общо около 10 000 юридически лица, които пускат на пазара различни стоки, които са обхванати в режим на разширена отговорност на производителя.

По отношение на изискванията за проектиране и производство. На този етап се поставя рамката към проектиране и производство като се поставя с приоритет възможността за многократна употреба и по-лесно рециклиране. Тези изисквания ще добият по-конкретна форма, когато на ниво ЕС бъдат преразгледани и изменени съществените изисквания към опаковките като част от Директива 94/62/ЕО;

- Неправителствени организации в сферата на околната среда и в областта на социалните дейности, които могат да вземат участие в дейности по осведомяване и работа по инициативи с обществеността по предотвратяване на отпадъците и увеличаване използването на опаковки за многократна употреба.

- Граждани – от гл.т. на изискването за проектиране и производство с приоритет на опаковки за многократна употреба. Също така въвеждането в пълнота на директивните минимални изисквания към схемите на РОП от гл. т. на модулирането на вноските, които заплащат производители и вносители към организациите по оползотворяване, е възможно да се отрази в крайните потребителски цени, в случай че тези изисквания водят до повишаване или намаляване на разходите на производители и вносители;

- Членовете на Съюзното командване и техните зависими лица за периода на изпълнение на длъжността по отношение на освобождаване от заплащане на продуктова такса при регистрация на личните си автомобили на територията на Р България за периода на техния престой.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „без действие“

Вариант 1: Без действие

При този вариант не се предвижда изменение и допълнение на представените нормативни актове. В този случай, българското законодателство няма да бъде приведено напълно в съответствие с изменената Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците, както и изцяло с изменените Директива 94/62/ЕО, Директива 2000/53/ЕО, Директива 2006/66/ЕО, Директива 2012/19/ЕС.

При липса на нормативна промяна няма възможност членовете на Съюзното командване и техните зависими лица да бъдат освободени от заплащане на продуктова такса за личните си МПС и по този начин не може да бъде приложено в пълнота Анекса към Споразумение между Република България и Върховното Главно Командване на Обединените Въръжени Сили в Европа и Щаба на Върховния съюзен главнокомандващ по трансформацията за допълнение към Парижкия протокол.

Вариант 2: Приемане на ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове в областта на отпадъците

С приемането на ПМС ще бъдат направени изменения, с които да бъдат отразени всички направени промени в следните директиви:

- Директива (ЕС) 2018/852 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки;

- Директива (ЕС) 2018/849 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на директиви 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства, 2006/66/ЕО относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

С направените изменения се въвеждат изцяло и следните директиви, които се транспонират със ЗИД на ЗУО, но за които е предвидено част от разпоредбите да бъдат транспонирани в подзаконовата уредба на ЗУО:

- Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците;

Във варианта с приемане на ПМС по отношение на транспонирането е разгледана възможността за директно въвеждане на новите цели по рециклиране на отпадъци от опаковки за 2025 г. и 2030 г. Преценено е, че вариант с поетапно нарастващи междинни цели за всяка година ще е по-ефективен от гледна точка планиране на разходи, инвестиции и развиване на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки от страна на организациите по оползотворяване. Такъв подход е и вече познат на заинтересованите страни при предходно поетапно въвеждане на целите по рециклиране на отпадъци от опаковки.

Изискванията за модулиране на вноските, които се заплащат към организациите по оползотворяване от страна на лицата, които пускат на пазара продуктите, за които е въведена РОП, е преценено да бъдат въведени чрез допълнителна методика, която отчита спецификите на отделните потоци отпадъци. Избран е вариант с методика, а не с конкретни разпоредби в наредбите по чл. 13 с цел тя да бъде разработена въз основа на ръководство от страна на ЕК, когато то бъде изготвено и публикувано на следващ етап. По този начин ще се гарантират равни условия за българските производители и прилагане на унифициран подход с другите ДЧ.

При транспониране на настоящите изменения на директивите се установява, че част от новите директивни разпоредби съответстват на вече приетите наредби по чл. 13 от ЗУО. В България, с приемането на ЗУО през 2012 г. е въведена задължителна РОП за шест потока отпадъци, които са регулирани по идентичен начин. Съответно осъвременяването на част от текстовете на директивите не води до необходимост от нормативни промени.

При транспонирането е избран вариант, в който България няма да се възползва от дерогацията от целите, тъй като директивните цели за 2025 г. и 2030 г. са въведени с междинно плавно ежегодно нарастване, което да гарантира изпълнението на национално ниво. Част от целите за 2025 г. и 2030 г. по отделни материали и към момента се постигат от България или се постига близко до тях равнище. По отношение на изцяло новата цел по рециклиране отделно за алуминиеви отпадъци от опаковки е преценено нарастването да започне от 10% до достигане на 50% през 2025 г., тъй като през първите години на въвеждане ще се изискват повече организационни и финансови усилия.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за

идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни

Вариант 1: Без действие

Икономически негативни въздействия:

- Негативните въздействия са на първо място санкции за държавата при наказателна процедура от страна на ЕК поради нетранспониране на директивните текстове.

- При липса на въведени по-високи цели за рециклиране на отпадъците от опаковки, няма да е налице възможност за намаляване на смесените битови отпадъци и за ограничаване на тяхното депониране и ще продължават да нарастват значително разходите за третиране на общините.

- Няма да бъде налице допълнителна възможност за намаляване на разходите за домакинствата от постепенното намаляване на смесените битови отпадъци, които финансират от такса „битови отпадъци“.

- Ще продължава нарастването на вносни суровини за българските рециклиращи предприятия, поради липсата на мерки, които да доведат до увеличаване на количеството и качеството на разделно събраните рециклируеми суровини с национален произход.

- Членовете на Съюзното командване и техните зависими лица ще заплащат продуктова такса за личните си МПС, които регистрират на територията на България за периода на изпълнение на длъжността, в разрез с Анекса към *Споразумението между Република България и Върховното Главно Командване на Обединените Въръжени Сили в Европа и Щаба на Върховния съюзен главнокомандващ по трансформацията за допълнение към Парижкия протокол*.

- Липсата на единни изисквания по отношение на покриване на разходи и формиране на вноските към системите на РОП ще постави организациите в условия на нарушена конкуренция, тъй като само някои от тях биха преценили да се съобразят доброволно с директивните изисквания. Това ще въздейства върху конкуренцията между лицата, които пускат на пазара стоки в обхвата на РОП, като няма да съществува възможност, която да гарантира по-ниски финансови вноски, модулирани въз основа на по-екологосъобразни продукти.

Социални негативни въздействия:

- Българските граждани ще бъдат поставени в неравностойно положение спрямо гражданите на другите държави поради липсата на законова основа за прилагането на мерки, насочени към по-екологосъобразни продукти, възможности за разширяване използването на опаковки за многократна употреба и управление на отпадъците по реда на йерархията на отпадъците.

- Ще бъде ограничен достъпът на гражданите до услуги по разделно събиране на отпадъци от опаковки, тъй като няма да бъдат налице основания за задължително разширяване на системите за осигуряване на по-големи количества разделно събрани отпадъци от опаковки и постигането на по-високи цели по рециклиране.

- Като цяло българските граждани ще получават по-ниско качество на услугите по управление на отпадъците, спрямо граждани на други държави-членки.

Екологични негативни въздействия:

- Негативните въздействия са свързани с липса на законова база за увеличаване на количествата на рециклираните отпадъци от опаковки и оттам продължаване на практиките по смесено събиране и тяхното обезвреждане.

- Това ще продължава да допринася за значително по-бързо изчерпване на капацитета на депата за отпадъци.

- Ще продължат да са налице предпоставки за замърсяване и рискове за отделните компоненти на околната среда, без възможност за намаляване на въздействието върху климата, чрез намаляване емисиите на парникови газове в резултат на депонирането.

- Ще липсват законови възможности и изисквания за преориентиране към използване на многократни опаковки и такива, които се рециклират по-лесно.

Други:

При неспазване на процедурата по транспониране е налице риск от стартиране на наказателна процедура срещу Р България.

Този вариант е неприложим, тъй като възниква задължение за транспониране, произтичащо от акт на ЕС.

Вариант 2: Приемане на ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове

Икономически негативни въздействия:

- **Общини**

Могат да се очаква минимално повишаване на разходите, доколкото ще трябва общините да осъществяват все по-добър и ефективен контрол по спазване изискванията за разделно събиране и ограничаване смесването на отпадъци или нерегламентирано изхвърляне.

- **Лица, които извършват дейности с отпадъци**

Възможно е да е налице необходимост от допълнителни инвестиции за определени лица, които извършват дейности по предварително третиране и рециклиране с цел осигуряване на по-високо качество и по-чиста суровина за рециклиране, както и по отношение на степента на рециклиране, тъй като водещите технологии и методи за рециклиране биха осигурявали по-висока степен на рециклиране, което ги прави още по-предпочитани поради по-високите цели. Съответно за някои предприятия би било налице необходимост от допълнителни инвестиции, за да бъдат по-конкурентни.

- **Организации по оползотворяване**

Необходими са допълнителни инвестиции и разходи по отношение на подобряването и разширяване на системите за разделно събиране на отпадъците в обхвата на РОП. Тези отпадъци се управляват от организации по оползотворяване, но имат пряко отношение към изпълнението на целите за битови отпадъци на общините. Необходими са допълнителни разходи за привеждане дейността на организациите по оползотворяване на отпадъци в съответствие с всички минимални директивни изисквания за схемите на РОП, в т.ч. изискванията за модулиране на вноските на организациите спрямо възможностите на продуктите за повторна употреба, поправка и по-лесно рециклиране.

- **Лица, които пускат на пазара продукти**

Възможно е разходите за вноските за някои продукти, които заплащат да се увеличат в следствие на изискването за тяхното модулиране въз основа на възможностите за повторна употреба, ремонт и рециклиране на продуктите.

Изискванията за проектиране и производство на продуктите по начин, насочен към многократна употреба и по-лесно и ефективно рециклиране следва да доведе до увеличени разходи за производителите.

При опаковките по-конкретно това може да се определи, когато бъдат изменени на европейско ниво съществените изисквания към опаковките съгласно Директива 94/62/ЕО, тъй като те ще бъдат унифицирани и задължителни за всички опаковки, пускани на пазара на ЕС.

- **Неправителствени организации в сферата**

За тях не се очакват негативни икономически въздействия, тъй като те са идентифицирани като косвена заинтересована страна.

- **Граждани**

Възможно е в средносрочен план, изискванията към продуктите, пускани на пазара и евентуално повишаване на някои вноски към организациите по оползотворяване да доведе до минимално повишаване на крайните потребителски цени.

Социални негативни въздействия:

Не са идентифицирани за нито една от основните групи заинтересовани страни, в т.ч. за самите граждани, при които не се очаква евентуални негативни въздействия под формата на минимално повишаване на цените на определени стоки в средносрочен план да доведе до социално въздействие. Не се допускат и други социални въздействия, произтичащи от пазара на труда, демография или друг социален аспект.

Екологични негативни въздействия:

Не са идентифицирани за нито една от идентифицираните заинтересовани страни.

Други:

Не са идентифицирани за нито една от идентифицираните заинтересовани страни.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант 1: Без действие

Икономически положителни въздействия:

Доколкото изискванията и мерките, които са предвидени във варианта с нормативна промяна очаквано ще доведат до допълнителни инвестиции и разходи, то вариант „Без действие“ ще спести разходите за съответните идентифицирани страни, посочени по-горе.

Социални положителни въздействия:

Не са налице социални положителни въздействия.

Екологични положителни въздействия:

Не са идентифицирани.

Други:

Не са идентифицирани.

Вариант 2: Приемане на ЗИД на ЗУО

Икономически положителни въздействия:

- **Общини**

Необходимостта от постигане на по-високи цели по рециклиране на отпадъци от опаковки в средносрочен и дългосрочен план ще доведе до намаляване на разходите на общините за депониране на смесени битови отпадъци, поради необходимостта от увеличаване на разделното събиране на отпадъци от опаковки за изпълнение на по-високите цели по тяхното рециклиране.

- **Лица, които извършват дейности с отпадъци**

Увеличаването на количеството и качеството на рециклируемите суровини с национален произход, поради необходимостта от постигане на по-високи количествени цели и разширяване на системите за разделно събиране ще намали необходимостта от внос на рециклируеми суровини за българските рециклиращи предприятия.

- **Организации по оползотворяване**

Икономическите въздействия се изразяват в повишаване на конкуренцията между операторите на отпадъци, с които работят организациите по оползотворяване. Необходимостта от постигане на по-високи цели за отпадъците от опаковки ще доведе по-добро сътрудничество с общините. Това ще повиши разделно събраните рециклируеми суровини и оттам ще оптимизира разходите на организациите и приходите от тяхната продажба.

- **Лица, които пускат на пазара продукти**

Общите минимални изисквания към схемите за разширена отговорност на производителя следва да позволят да се намалят разходите и да се подобрят резултатите, както и да се осигурят еднакви условия на конкуренция, включително за малките и средните предприятия.

- **Неправителствени организации в сферата**

Не се очакват преки икономически положителни въздействия.

- **Граждани**

В дългосрочен план необходимостта от повишаване на рециклираните количества опаковки ще повлияе върху намаляване на депонирането на битови отпадъци и ще има пряка полза за гражданите изразена в намаляване на размера на такса „битови отпадъци“.

- **Членове на съюзното командване и техните зависими лица**

Пряката икономическа полза се изразява в това, че няма да заплащат продуктова такса за регистриране в България на своите лични МПС за периода на тяхната служба.

Социални положителни въздействия:

Повишаването на целите по рециклиране на отпадъци от опаковки ще доведе до необходимост от разширяване на системите за разделно събиране и повишаване на тяхната ефективност. Съответно допринася за увеличаване на достъпността и качеството на услугите по управление на отпадъците за гражданите.

Допълнителното намаляването на количеството смесени битови отпадъци, като резултат от увеличеното разделно събиране на отпадъци от опаковки във времето ще допринесе също и за оптимизиране и пренасочване на общинските разходи за управление, което ще доведе до ползи за гражданите.

Необходимостта от приоритизиране на опаковките за многократна употреба ще има и допълнителен социален положителен ефект, тъй като ще предостави на гражданите възможност за използване на по-устойчиви и дълготрайни продукти, което има социално-икономическа добавена стойност.

Екологични положителни въздействия:

Изискванията към схемите за разширена отговорност на производителя, както и изискването за използване с приоритет на опаковки за многократна употреба следва да създадат стимули за производителите да отделят по-голямо внимание при разработването и пускането на пазара на своите продукти. Това цялостно ще доведе до намаляване образуването на отпадъци.

Цялостното повишаване на целите по рециклиране на отпадъци от опаковки ще доведе до комбинация от положителни екологични ефекти свързани с намаляване на замърсяване, намаляване на рисковете за отделните компоненти на околната среда в т.ч. и намаляване на въздействието върху климата, чрез намаляване емисиите на парникови газове.

Други:

Не са идентифицирани.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са идентифицирани рискове от приемането на ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове. Това произтича от наличието на цялостен политически консенсус на ниво ЕС за необходимостта от амбиция и повишаване на целите и мерките в областта на отпадъците. Проектът има за цел транспонирането на изменено европейско законодателство. По отношение на изискването за модулирането на вноските, заплащани към организациите по оползотворяване, това е предвидено на следващ етап чрез специализирана методика, която да бъде приета след издаване на ръководство на ниво ЕС и след обсъждане със заинтересовани страни. Това елиминира рисковете от липса на консенсус със заинтересованите страни по представения проект в настоящия момент. Същото важи и за въвеждане на по-конкретни и специфични изисквания към проектирането и производството на опаковките, които първо трябва да бъдат приети на ниво ЕС с изменение на съществените изисквания към Директива 94/62/ЕИО.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

X Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

Административната тежест ще се повиши единствено доколкото се въвежда изискването за модулиране на вноските, които заплащат лицата, които пускат на пазара към организациите по оползотворяване за отделните потоци масово разпространени отпадъци. Тези вноски следва да се модулират в зависимост от възможностите на

продуктите да се използват многократно, да се ремонтират, да се рециклират по-лесно и в по-висока степен и да съдържат по-малко или никакви опасни вещества.

Същевременно правилата за модулирането на вноските ще бъдат допълнително разработени в методика специфично за всеки отделен поток, но след като бъде издадено ръководство от страна на ЕК, което да гарантира универсален и единен подход във всички ДЧ.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

НЕ. Въведеният режим на разширена отговорност на производителя не се засяга по същество.

9. Създават ли се нови регистри?

НЕ

Когато отговорът е "да", посочете колко и кои са те

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Може да се очаква въздействие върху някои МСП от гледна точка на възможностите им да разширят използването на многократни и/или да преминат към по-устойчиви и лесно рециклируеми опаковки за своите продукти. Това би се отразило в средносрочен и дългосрочен план върху размерите на вноските, които заплащат към организациите по оползотворяване на отпадъци, които ще трябва да бъдат модулирани след като бъде издадена методика.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

Проектът на акт ще бъде публикуван за обществени консултации за 30 дни на интернет страницата на МОСВ и на Портала за обществени консултации.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Да

Не

Директива 2018/849/ЕС за изменение на директиви 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства, 2006/66/ЕО относно батерии и акумулатори и отпадъци от

батерии и акумулатори и 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване, чл. 4;

Директива 2018/851/ЕС за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците, чл. 2

Директива 2018/852/ЕС за изменение на Директива 94/62/ЕО относно отпадъците, чл. 2

Оценка на въздействието на законодателен пакет „Кръгова икономика“ на ЕК, който включва изменение на посочените директиви:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52014SC0207>

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: С. Стоянова, директор на дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“

Дата:

Подпис: